

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

22.11.2010

B7-0626/2010

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

YK:n turvallisuusneuvoston Naiset, rauha ja turvallisuus
-päättölauselman 1325 10-vuotispäivästä

Norica Nicolai, Marielle De Sarnez
ALDE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma YK:n turvallisuusneuvoston Naiset, rauha ja turvallisuus -pätöslauselman 1325 10-vuotispäivästä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 (2000) ja 1820 (2008) sekä naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjumista aseellisissa konflikteissa koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1888 (2009), jossa korostetaan jokaisen valtion vastuuta siitä, että rankaisemattomuus lopetetaan ja että syytteitä nostetaan niitä vastaan, jotka ovat syyllistyneet rikoksiin ihmiskuntaa vastaan ja sotarikoksiin, mukaan luettuna naisiin ja tyttöihin kohdistuva seksuaalinen tai muu väkivalta,
- ottaa huomioon EU:n neuvoston toimintasuunnitelman sukupuolten tasa-arvosta kehitysyhteistyössä, jolla on määrä varmistaa, että sukupuolten tasa-arvo valtavirtaistetaan EU:n työssä kumppanimaiden kanssa kaikilla tasoilla,
- ottaa huomioon, että maaliskuussa 2010 nimitettiin Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin erityisedustaja, jonka vastuualueena on seksuaalinen väkivalta aseellisissa konflikteissa,
- ottaa huomioon joulukuussa 2008 hyväksytyn neuvoston asiakirjan, joka koskee YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 toteuttamiseen EU:ssa sovellettavaa kattavaa lähestymistapaa, ja joulukuussa 2008 hyväksytyn operationaalisen asiakirjan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325, sellaisena kuin se on vahvistettuna YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalla 1820, toteuttamisesta ETPP:n yhteydessä sekä syyskuussa 2006 hyväksytyn neuvoston asiakirjan ihmisoikeusnäkökohtien sisällyttämisestä ETPP:n toimiin,
- ottaa huomioon EU:n suuntaviivat naisiin ja tyttöihin kohdistuvasta väkivallasta ja syrjinnästä ja EU:n suuntaviivat lapsista aseellisissa konflikteissa,
- ottaa huomioon vuonna 2009 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisesta EU:n ulkosuhteissa sekä rauhanrakentamisessa ja valtiorakenteiden kehittämisessä,
- ottaa huomioon vuonna 2006 antamansa päätöslauselman naisten asemasta aseellisissa selkkauksissa sekä heidän roolistaan maan konfliktinjälkeisessä jälleenrakentamisessa,
- ottaa huomioon vuonna 2006 antamansa päätöslauselman naisista politiikassa,
- ottaa huomioon turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alivaliokunnan vuonna 2007 laatiman sukupuolten valtavirtaistamista koskevan toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon 7. lokakuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien ja oikeusjärjestyksen suojelun puutteesta Kongon demokraattisessa tasavallassa,

- ottaa huomioon tasa-arvokysymyksiä käsittelevän uuden YK-yksikön (UN Women),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että vuonna 2010 juhlistetaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 kymmenvuotispäivää ja että se oli ensimmäinen päätöslauselma, jossa käsiteltiin aseellisten konfliktien suhteetonta ja erikoislaatuista vaikutusta naisiin ja kytkettiin naisten konflikteista saamat kokemukset kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseen kattaen samalla osallistumisen, suojelun, ennaltaehkäisyn, avustuksen ja jälleenrakentamisen,
 - B. ottaa huomioon 25. marraskuuta vietettävän, naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan kansainvälisen teemapäivän,
 - C. toteaa, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1820, 1888 ja 1889 vahvistavat ja täydentävät päätöslauselmaa 1325 ja että nämä neljä päätöslauselmaa on katsottava naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeviksi sitoumuksiksi,
 - D. toteaa, että näiden sitoumusten täyttäminen on kunkin YK:n jäsenvaltion yhteinen huolenaihe ja vastuukysymys; korostaa tässä yhteydessä joulukuussa 2008 hyväksyttyjä EU:n suuntaviivoja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän ja kaikkinaisen naisten ja tyttöjen syrjinnän torjunnasta sekä EU:n suuntaviivoja lapsista aseellisissa konflikteissa ja katsoo näiden olevan vahva poliittinen signaali siitä, että nämä asiat ovat unionin painopisteitä,
 - E. katsoo, että päätöslauselmien 1820 ja 1325 täytäntöönpano olisi asetettava etusijalle EU:n ulkoisissa rahoitusvälineissä ja tuettava asianmukaisesti kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka toimivat maissa ja alueilla, joilla esiintyy aseellisia konflikteja ja jotka kärsivät sellaisten seurauksista,
 - F. katsoo, että Euroopan parlamentin olisi seurattava, miten unionin ulkoisessa toiminnassa toteutetaan sukupuolten tasa-arvosta ja naisten vaikutusvallan lisäämisestä annattavaa toimintasuunnitelmaa sekä naisiin ja lapsiin kohdistuvasta väkivallasta annettuja suuntaviivoja,
 - G. katsoo, että siviili- tai sotilasoperaatioiden sukupuolinäkökulma lisää huomattavasti operationaalista tehokkuutta ja että EU voisi tuottaa lisäarvoa myönteisenä toimijana, joka reagoi naisten tilanteeseen aseellisissa konflikteissa,
 - H. katsoo, että unionin olisi huolehdittava naisten tasapuolisesta osallistumisesta konfliktien ehkäisyyn, kriisinhallintaan, rauhanneuvotteluihin ja konfliktien jälkeisiin työvaiheisiin, kuten sodan jälkeisen jälleenrakennuksen suunnitteluun,
 - I. toteaa, että raiskaukset ja seksiorjuus osana laajamittaista ja systemaattista toimintaa on tunnustettu Geneven yleissopimuksessa sotarikoksiksi ja rikoksiksi ihmisyyttä vastaan; toteaa, että raiskaukset on nyt tunnustettu myös joukkotuhonnaksi, jos niiden tarkoituksena on tuhota kohderyhmä osittain tai kokonaan; katsoo, että unionin olisi tuettava toimia, joiden tarkoituksena on lopettaa naisiin ja lapsiin kohdistuviin rikoksiin syyllistyneiden rankaisemattomuus,

- J. toteaa, että Euroopan ulkosuhdehallinnon perustamisen olisi edistettävä merkittävästi YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 täytäntöönpanoa sekä sisäisen rakenteen että ulkoisten toimien ja politiikan osalta,
- K. toteaa, että EU on hyväksynyt tärkeitä asiakirjoja päätöslauselmien 1820 ja 1325 täytäntöönpanemisesta, mutta osoittanut vain vähäistä kiinnostusta suuntaviivojen järjestelmälliseen ja johdonmukaiseen käytännön toteutukseen,
- L. toteaa, että vain pieni osa unionin jäsenvaltioista on laatinut kansallisen toimintasuunnitelman päätöslauselman 1325 täytäntöönpanoa varten; panee merkille, että Alankomaat, Belgia, Espanja, Itävalta, Portugali, Ruotsi, Suomi, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat tehneet omat kansalliset toimintasuunnitelmansa,
1. korostaa, että turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 10-vuotispäivän olisi toimittava uutena pontimena päätöslauselman 1325 täytäntöönpanolle, jonka edistäminen ei onnistu ilman korkeimman tason poliittista johtajuutta ja ilman riittäviä resursseja; suosittelee painokkaasti, että tätä kysymystä käsitellään asianmukaisesti EU:n ihmisoikeuspolitiikkaa uudelleen tarkasteltaessa ja laadittaessa kattavaa ja maakohtaista ihmisoikeusstrategiaa ja arvioitaessa EU:n suuntaviivoja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja kaikkinaisen naisten ja tyttöjen syrjinnän torjunnasta ja EU:n suuntaviivoja lapsista aseellisissa konflikteissa;
 2. kehottaa osoittamaan erityisiä ja merkittäviä taloudellisia, henkilöstö- ja organisatorisia resursseja naisten osallistumiseen ja sukupuolien väkivaltatapausten valtavirtaistamiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla; edellyttää, että sukupuolten täyttä tasa-arvoa koskevat tavoitteet saavutetaan poliisi- ja sotilasoperaatioissa, oikeuslaitosta ja oikeusvaltion periaatteita koskevissa operaatioissa sekä rauhanturvaoperaatioissa; kehottaa unionin jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti naisten osallistumista kahden- ja monenvälisiin suhteisiin, joita valtioilla on unionin ulkopuolisiin maihin ja järjestöihin;
 3. kannustaa pontevasti komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa vahvistamaan EU:n Naiset, rauha ja turvallisuus -työryhmää, jonka olisi tehtävä vertaisarviointi päätöslauselmia 1325 ja 1820 koskevien kansallisten toimintasuunnitelmien hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta, tehtävä järjestelmällinen tasa-arvoanalyysi yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan operaatioista ja seurattava konfliktimaissa ja -alueilla vierailevia EU-valtuuskuntia ja toimittava niiden neuvonantajana;
 4. pitää Euroopan ulkosuhdehallinnon perustamista ainutlaatuisena tilaisuutena vahvistaa EU:n roolia YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1820 ja 1325 täytäntöönpanossa;
 5. kehottaa siksi komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa menemään valtavirtaistamista pidemmälle ja tekemään konkreettisia ja hyvin näkyviä sitoumuksia henkilöstön, varojen ja organisatorisen hierarkian suhteen;
 6. pitää myönteisinä erilaisia tapahtumia, kuten avoimia päiviä, vastaanottoja ja muita julkisia tapahtumia, joita on järjestetty ainakin kolmessa YTPP-operaatioissa (EUPM, EULEX ja EUMM) YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 kymmenvuotispäivän juhlistamiseksi; pitää tämän yhteydessä myönteisenä siviilialan

suunnittelu- ja toteutusvoimavaran (CPCC) virikettä; muistuttaa, että YTPP-operaatiot ovat yksi tärkeimmistä välineistä, joilla EU voi osoittaa sitoutuneensa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1820 ja 1325 tavoitteisiin kriisien vaikutuspiirissä olevissa maissa ja kriisialueilla;

7. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja EU:n jäsenvaltioita sisällyttämään YTPP:tä koskeviin neuvoston päätöksiin ja YTPP-operaatioita koskeviin mandaatteihin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia 1325 ja 1820 koskevia viittauksia ja varmistamaan, että kaikissa YTPP-operaatioissa on vähintään yksi sukupuolinäkökohtien asiantuntija ja toimintasuunnitelma siitä, kuinka päätöslauselmien 1325 ja 1820 tavoitteet saavutetaan; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa unionin jäsenvaltioita ja edustustojen päälliköitä sisällyttämään kaikkiin operaatioihin paikallisten naisjärjestöjen kuulemisen ja niiden kanssa tehtävän yhteistyön;
8. edellyttää sellaisten asianmukaisten julkisten kantelumenettelyjen käyttöön ottamista, joilla helpotettaisiin erityisesti seksuaalisesta ja sukupuolisesta väkivallasta ilmoittamista; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa sisällyttämään kuuden kuukauden välein annettaviin YTPP-operaatioiden arviointeihin yksityiskohtaisen selvityksen naisista, rauhasta ja turvallisuudesta;
9. muistuttaa Itä-Kongon kaivosalueella 30. heinäkuuta–4. elokuuta tehdystä joukkoraiskauksesta, siitä, että Itä-Kongossa raportoitiin viime vuonna vähintään 8300 raiskauksesta ja että vuoden 2010 alkuneljänneksellä raportoitiin ainakin 1244 naisen raiskauksesta, mikä tarkoittaa keskimäärin 14 raiskausta päivässä; kehottaa Kongon demokraattisessa tasavallassa toteutettaviin EU-operaatioihin (EUPOL ja EUSEC) osallistuvia torjumaan sukupuolista väkivaltaa ja asettamaan naisten osallistumisen yhdeksi painopistealoksi Kongon turvallisuusalan uudistamiseen pyrittäessä;
10. korostaa, miten tärkeää on, että EU nimittää laajan mittakaavan YTPP-operaatioihin naispuolisia poliiseja ja sotilaita; katsoo, että mallina voitaisiin käyttää Liberiaan lähetettyjen YK:n rauhanturvajoukkojen naispoliisikiintiötä;
11. tähdentää, että EU:n sotilas- ja siviilioperaatioissa palveleville on luotava käytännestännöt, joissa tuomitaan seksuaalinen hyväksikäyttö rikollisena toimintana;
12. edellyttää, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 ja 1820 pannaan täytäntöön EU:n maakohtaisissa strategia-asiakirjoissa ja että konfliktien vaikutusalueeseen kuuluvien maiden naisten eurooppalaisiin prosesseihin osallistumiseen kohdennetaan enemmän varoja; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja kehitysyhteistyöstä, laajentumisesta ja humanitaarisesta avusta vastaavia komission jäseniä tekemään naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevista näkökohdista olennaisen osan ulkoisia rahoitusvälineitä, kuten EIDHR:ää, ECI:a, IPAa ja etenkin DCI:tä ja IfS:ää koskevaa suunnittelua ja ohjelmointia;
13. korostaa, että komission olisi helpotettava pienempien kansalaisjärjestöjen tuensaantia demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä (EIDHR); muistuttaa, että nykyisin monet pienet naisjärjestöt kokevat monimutkaisen

hakumenettelyn läpikäymisen vaikeana;

14. kehottaa kehitysyhteistyöstä vastaavaa komission jäsentä tukemaan ensisijaisesti naisjärjestöjen konfliktialueilla tekemää työtä; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa hyödyntämään vakautusvälineen pitkän aikavälin komponenttia ja myöntämään sillä tukea naisten osallistumiselle rauhaa, turvallisuutta ja sovinnontekoa koskeviin prosesseihin ja kohdentamaan järjestelmällisesti määrärahoja naisia, rauhaa ja turvallisuutta varten kaikissa vakautusvälineen 3 artiklan mukaisesti rahoitettavissa lyhyen aikavälin toimissa;
15. katsoo, että EU:n valtuuskuntien olisi tiedotettava kansalaisyhteiskunnan järjestöille, kuten paikallisille naisjärjestöille, toiminnastaan konfliktialueilla ja kuultava kansalaisyhteiskunnan järjestöjä politiikkaa suunniteltaessa;
16. kehottaa, että naisten osallistumista, myös välittäjinä ja neuvottelijoina, lisätään konfliktin ratkaisuun tähtäävissä aloitteissa sekä konfliktin ratkaisutoimenpiteiden täytäntöönpanoprosessissa;
17. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa järjestämään maailman naisjohtajien kanssa vuosittaisen tapahtuman, joka voisi täydentää YK:n globaaleja avoimia päiviä konfliktin jälkeisessä tilassa eläville naisille ja jonka jälkeen EU:n valtuuskunnat voisivat antaa kertomuksia ja harjoittaa seurantaa;
18. korostaa, että tarvitaan kansallisia toimintasuunnitelmia, joissa olisi oltava yksityiskohtaisia määräyksiä kansallisen strategian aikataulusta, asetettava realistisia tavoitteita, kehitettävä valvontamekanismeja ja kannustettava naisia osallistumaan valvonta-, arviointi- ja seurantamekanismeihin;
19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, seksuaalista väkivaltaa aseellisten konfliktien yhteydessä käsittelevälle YK:n erityisedustajalle ja tasa-arvokysymyksiä käsittelevän uuden YK-yksikön (UN Women) vastanimetylle johtajalle.